

Kommunikation för hållbarhet

Mistra Environmental Communication årsrapport 2022

UPPSALA
UNIVERSITET

Årsredovisning Mistra Environmental Communication 2022.

Utgiven 2023, Uppsala.

Redaktör: Emily Montgomerie.

Layout: Erik Hallstenson.

Omslag: © Souraya Poulin.

Bilder sidorna 10-11 © Jenny Svénnås-Gillner.

Illustration sidan 5 © Maria Richter Simsek.

Alla övriga bilder och illustrationer © upphovsmännen.

Finansierat av Mistra – Stiftelsen för miljöstrategisk forskning.

Innehåll

Programcheferna har ordet	4
Ett forskningsprogram om ny hållbarhetskommunikation	5
Styrelsen	6
Partners	7
Miljökommunikationsdagen 2022	8
Programmöten	10
Networked Silences	12
Almedalen	13
Residenskonstnärer	14
Think/do-tanks	16
Dialoger som initeras av stat och kommun	17
Kommunikation för hållbar konsumtion	18
(Tvär)vetenskaplig samproduktion av kunskap	19
Marknadsbaserade nätverk	21
Konst och media	22
Gemensamma programdelar	23
Leveranser och ekonomisk rapport	24

Programcheferna har ordet

År 2022 var året då vårt forskningsprogram äntligen fick uppleva personliga möten — något som faktiskt var nytt för vårt program, trots att tre fjärdedelar av tiden för programmets första fas nu har gått.

Arbetet har, kanske extra mycket i år, präglats av entusiasm och engagemang från alla partners. Varmt tack för detta till er alla!

Årsrapporten speglar på ett bra sätt aktiviteterna under året. Vi vill särskilt lyfta fram följande:

Miljökommunikationsdagen 2022, vilken hölls som personligt möte i centrala Uppsala. Teman för året var tre:

- Dialog i samhällsplanering där dialogverktyg, medborgardialog och *nudging* diskuterades.
- Interaktiva och innovativa aspekter av miljökommunikation. Här prövades samskapande för en inklusiv cirkulär ekonomi.
- Hållbar konsumtion, där dels teoretiska och praktiska utmaningar med kampanjer och dels *storytelling* stod på agendan.

Tre av de många projekt som har finansierats av programmets strategiska reserv:

- *Artists-in-Residence* där konstnärer i Tjeckien, Australien och Sverige bedriver samarbete med programmets forskare. Läs mer om residenskonstnärerna på sidan 14.
- *Fighting Windmills?* som undersöker informationsflödet på social media och desinformation om vindkraft i Sverige.
- *Networked Silences* (Nätverkstystnader) – ett symposium om hur vi kan förstå hur vissa miljö- och hållbarhetsfrågor och perspektiv tystas

i de algoritmiska nätverken. Legitima frågor och perspektiv riskerar att misstänkliggöras eller ställas utanför kulturella normer. Hur går det till? Läs mer om det på sidan 12.

Under nästa år kommer Miljökommunikationsdagen att turnera och arrangeras med och på Färgfabriken i Stockholm den 26 september, med och på Institutionen för journalistik, media och kommunikation i Göteborg den 28 september och med och på Vetenskapens hus i Luleå den 3 oktober. Temat för dagen 2023 är målkonflikter och synergier i hållbarhetsomställningen. *Save the dates* och sprid gärna!

Processen att ansöka till Mistra om finansiering för programmet i ytterligare fyra år har inletts och vi ser fram emot att, baserat på forskningsprogrammets resultat och samarbetsmodeller, ur nya perspektiv beforska miljökommunikation för omställning i teori, praktik och policy.

Anke Fischer, programdirektör
Eva Friman, programdirektör

Anke Fischer

Eva Friman

Ett forskningsprogram om ny hållbarhetskommunikation

Introduktion

Mistra Environmental Communication:

Reframing communication for sustainability är ett fyraårigt forskningsprogram om miljökommunikation. Vår kommunikation om hållbarhet spelar en avgörande roll för omställningen till en mer hållbar värld. Att förbättra kunskapsläget om och praktiken kring sådan kommunikation är programmets mål.

Programmet är tvärvetenskapligt och involverar forskare från olika discipliner liksom ett trettiotal samhällspartners. De senare har medverkat i programmet på olika sätt – alltifrån medskapande av forskningsprocessen, till att delta i specifika forskningsaktiviteter och kunskapsutbyten. Bland programmets partners återfinns lokala, regionala och statliga myndigheter och verk, företag, kulturaktörer och fristående konstnärer, akademiska institutioner med flera. Programmet samordnas av Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Uppsala universitet (UU) och finansieras av Mistra – Stiftelsen för miljöstrategisk forskning.

Våra utgångspunkter

För att utveckla kunskapen om miljökommunikation och hur den görs i policy och praktik utgår programmet från fem principer. Det ger forskningen en ram och en riktning framåt.

1. Miljökommunikation ska inte enbart ses som en enkelriktad spridning av kunskap som utövas av forskare och experter utan som ett interaktivt fenomen som utövas av aktörer inom alla samhällsområden. Miljökommunikation pågår nästan överallt, och på många olika sätt, i bild såväl som i tal och text.
2. Miljökommunikation kan ses både som instrumentellt, det vill säga som ett verktyg för att uppnå något, och som konstitutivt, alltså som något vi gör som formar och omformar vårt sätt att se på miljö- och hållbarhetsfrågor.
3. Miljökommunikation är ett område där flera olika diskurser konkurrerar och drabbar samman, och hållbarhet är ett ständigt omtvistat begrepp.
4. De metoder för omställning till hållbarhet som riktar sig mot individer behöver kompletteras med ansatser som utgår från de sociala praktiker och strukturer som skapar hållbarhetsproblem.
5. Kunskap ska inte ses som neutral och objektiv. Det är viktigt att förstå vilken roll makt och konflikter kan spela i kunskapsproduktion och kommunikation.

Vår vision

Programmets vision är att Sveriges hållbarhetsarbete vid ingången av år 2030 understöds av effektiva kommunikationspraktiker. Tack vare den kritiska, förändringsorienterade och inkluderande ansats som dessa praktiker bygger på, har de fått bred samhällelig acceptans och även rönt erkännande internationellt. Detta är resultatet av en genomtänkt transdisciplinär forskningsstrategi som med programmet som nav har fått spridning nationellt och internationellt.

© EKOSYSTEM-TJÄNST VERIFIERING

- RÅDGIVARE SOM INTE ÄR KOPPLADE TILL VIRKESBOLAG

VILKET ÄR MÅLET med naturnära skogsbruk?

- FRILUFTSLIV / NATURTURISM
- BIOLOGISK MÅNGFALD
- KLIMAT ex. KOLINLAGRING, ANPAS
- REKREATION & HÄLSA RISKS
- VIRKESPRODUKTION

VI MÄNNISKOR PÅVERKAR NU & FÖRR
• VINNARE & FÖRLORARE I NATUREN

ord
FÖR DE SOCIALA & VACKRA "REKREATIONSSKOGAR"

Styrelsen

Berit Oscarsson, Naturvårdsverket

Berit Oscarsson, styrelseordförande, är kommunikationschef på Naturvårdsverket där hon ingår i myndighetens ledningsgrupp och leder en avdelning med cirka 30 anställda som stöder hela myndighetens arbete med användningen av kommunikation som ett verktyg för att uppnå Sveriges miljömål. Berit är certifierad styrelseledamot från StyrelseAkademien och har sedan 2012 varit styrelseledamot i stiftelsen Håll Sverige Rent.

Ylva Hillbur, SLU

Ylva Hillbur är vicerektor med ansvar för internationella relationer och Agenda 2030 vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Hon har varit vice generaldirektör för forskning för utveckling vid *International Institute of Tropical Agriculture*. Ylva har forskat om kemisk ekologi hos insekter, framförallt med fokus på tillämpningar inom miljövänligt växtskydd.

Eva Lövbrand, Linköpings universitet

Eva Lövbrand är professor i Tema Miljöförändring vid Linköpings universitet. I sin forskning undersöker Eva vilken roll vetenskapliga rön och expertpraktiker spelar i miljöpolitiken.

I synnerhet har hon studerat hur klimatproblemet förstås och görs styrbart genom mätningar av koldioxidflöden i naturen, på utsläppsmarknaden och i våra vardagsliv.

Johannes Stripple, Lunds universitet

Johannes Stripple är docent i statsvetenskap med inriktning mot miljö- och klimatpolitik vid Lunds universitet där han studerar flera olika aspekter av hur samhället hanterar klimatutmaningen.

Johannes forskning har de senaste åren fokuserat på människors sätt att hantera sina egna utsläpp av klimatgaser och omvandlingsprocesser mot ett koldioxidsnålt samhälle.

Sturle Hauge Simonsen, SRC

Sturle Hauge Simonsen är kommunikationschef vid skolan för elektroteknik och datateknik (EECS), KTH, och har nästan 15 års erfarenhet av forskningskommunikation. Han ansvarar för strategisk och operativ utveckling av kommunikation och externa relationer på EECS. Sturle arbetade på *Stockholm Resilience Center* som kommunikationschef fram till 2022.

Annika Sjöberg, Gullers Grupp

Annika Sjöberg är konsult inom kommunikationsfrågor och senior partner vid kommunikationsbyrån Gullers Grupp. Där arbetar hon främst med uppdrag relaterade till kommunikationsanalys, rådgivning och mätning. Hon är styrelseordförande i pr-byråernas branschorganisation och har deltagit i regeringens program Styrelsekraft – ett initiativ för att få in fler kvinnor i styrelser.

Marie Grusell, Göteborgs universitet, Mittuniversitetet

Marie Grusell är lektor vid Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, JMG, Göteborgs universitet och docent i medie- och kommunikationsvetenskap, DEMICOM, vid Mittuniversitetet. Marie forskar inom strategisk politisk kommunikation, digitala medier samt reklam och opinion.

Partners

Mistra Environmental Communication bygger på ett starkt konsortium av forskare och praktiker – centrala samhällsaktörer. Konsortiet sträcker sig över en mängd olika sektorer, regioner och länder, men har sin fysiska hemvist i Uppsala och är starkt rotat där genom täta lokala samarbeten. Här är några av våra partners:

8

lärosäten

10

offentliga myndigheter och organisationer

6

organisationer som arbetar med miljöfrågor och markanvändningsfrågor

LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

6

organisationer inom konst och media

MODERNA MUSEET

Uppsala konstmuseum

FÄRGFABRIKEN

10

företag

Nudie Jeans co

Från året: Miljökommunikationsdagen 2022

Miljökommunikationsdagen är öppen för alla med ett professionellt intresse inom miljö- och hållbarhetskommunikation. Här presenteras programmets forskning kring modeller, verktyg och innovationer.

Programmet arrangerar årligen den så kallade Miljökommunikationsdagen, där aktörer från samtliga samhällssektorer med roller att spela i miljö- och hållbarhetskommunikation får ta del av programmets forskning och delta aktivt i workshops och seminarier kring forskningsprogrammets modeller, verktyg och innovationer. Dessutom är dagen ett värdefullt tillfälle att träffa nya människor och utbyta erfarenheter om miljökommunikation. Temat för årets miljökommunikationsdag var 'Dialog, konsumtion och innovation'.

Runt 60 personer kom till 2022 års miljökommunikationsdag i centrala Uppsala. Programmet riktade sig i år särskilt till dem som vid förvaltningar, privata organisationer, NGOs och inom akademien arbetar med hållbarhet. En inledande övning visade en bred geografisk spridning bland deltagarna; bland andra kom medarbetare från tolv kommuner från Göteborg till Hudiksvall.

Dialog

Detta tema handlade om forskning med dialog och samverkan i centrum. Idag ställs ofta höga krav på offentliga aktörer att leda och delta i dialog om hållbarhetsfrågor med andra aktörer som har olika förutsättningar och sätt att ta sig an problem. Under Miljökommunikationsdagen presenterades ett nytt verktyg, Reflektionscykeln, som är tänkt att underlätta reflektion kring hur makt och ledarskap fungerar i dialogsituationer. Vi fick också komma ut på en så

”Blivit utmanad i mina tankar om kommunikation och fått nya frågeställningar att grunna över när vi planerar insatser som föreläsningar och inlägg till sociala medier.”

”Hur, var och när vi kommunicerar är kärnan i hur vi når fram med våra budskap till våra målgrupper. Att få träffa andra som arbetar med liknande frågor är viktigt för att bredda kunskapen och insikter från andra aktörer.”

Deltagare på hållbarhetsvandring.

kallad Hållbarhetsvandring, ett annat verktyg som utvecklats inom forskningsprogrammet, och som fungerar som ett stöd för dialog och platsutveckling och stadsplanering.

Innovation

Att utveckla nya verktyg och metoder är förstås innovativt i sig – men kan vi vara innovativa även i vårt sätt att ta fram ny kunskap och nya verktyg? Tanken om samskapande forskning, där forskare från olika discipliner liksom praktiker med olika perspektiv och erfarenheter tillsammans skapar ny kunskap och praktik, genomsyrar hela forskningsprogrammet. Miljökommunikationsdagen bjöd på en djupdykning i samskapande hållbarhetsutveckling,

där vi under en session tillsammans utforskade och skapade en vision av vad cirkulär ekonomi är och borde vara. Genom sådana samskapade visioner kan vi röra oss mot en mer inkluderande cirkulär ekonomi.

Konsumtion

Ohållbar konsumtion pekas ofta ut som den största boven i klimatdramat. Vilken roll har egentligen kommunikation i omställningen till mer hållbar konsumtion? En workshop diskuterade möjligheter och omöjligheter med att främja en mer hållbar konsumtion genom kampanjer. I en annan session handlade samtalet om begreppet *storytelling*, och hur olika former av historieberättande kan brukas – och missbrukas – i kommunikation för hållbar konsumtion.

Martin Westin och Emily Montgomerie från Mistra Environmental Communication demonstrerar metoder för att synliggöra makt i dialoger.

Från året: Programmöten

Vid programmötena samlas programmets partners för att presentera och ta del av forskningsresultat, reflektera och lära av varandra. Mötena är ett mycket uppskattat tillfälle för alla i programmet att delta i den transdisciplinära forskningen.

Under 2022 hölls två programmöten, båda med fullspäckade agendor. Här lyfter vi ett urval av innehållet. I april kallade programmet till årets första programmöten. Under två dagar presenterades och diskuterades forskningsresultat och samarbeten, och partners från olika sektorer och arbetspaket förde samtal och nätverkade.

Mötet inleddes med en diskussion om mångfalden i föreställningarna om hållbarhet och förändring, en diskussion som satte tonen för de frågor som lyftes under första dagen: Hur förhåller vi oss till makt och konflikter i dialoger om hållbarhet? Vilka ideologiska föreställningar om relationen mellan människa och natur kan en dokumentärfilm ge uttryck för? Och hur vild kan en park egentligen bli? Denna sista fråga fick mötesdeltagarna utforska under en utflykt till aktivitetscentret Biotopia, en av programmets partner.

Under mötets andra dag låg fokus på olika verktyg och metoder för att kommunicera kring hållbarhet. Tillsammans med arbetspaket 1 kunde deltagarna testa ett verktyg för ledarskap i samverkansdialoger kan se ut. Det här arbetet utmynnade till slut i just ett sådant verktyg, Reflektionscykeln. Under en workshop ledd av arbetspaket 3 utforskade vi olika former av och möjligheter till samskapande av kunskap och hållbarhetslösningar.

Aprilmötet avslutades med ett samlat grepp kring hur programmets olika forskningsområden kan samlas kring gemensamt arbete, det som i programmet organiseras i arbetspaket 6 och 7.

I oktober var det tid att reflektera över vad vi har lärt oss, vilka resultat vi har åstadkommit och hur programmet har påverkat forskning, policy och praktik. Under mötets första dag fick vi samtala om och uppleva miljökommunikation i konst och visuell media. Dagen avslutades med en guidning på Uppsala konstmuseum, baserad på en av programmets *Think/do-tanks*. Museets utställningar skildrade det förment hållbaras pris genom konstnärliga gestaltningar av det nubiska kulturarvets öde efter byggandet av Assuandammen i Egypten, och dammar för vattenkraft i Sverige. Under hela mötet fick vi också ta del av en utställning med bilder och historier från programmets samskapande forskning i Honduras.

Dag två rörde sig frågorna kring polarisering och vad det kan innebära i och för miljökommunikation, om miljökommunikation i utbildningar, och om komplexiteten i miljökommunikation: vad händer egentligen med hållbarhetskommunikationen i en distributionskedja som sträcker sig från Indien till Sverige? Den sista frågan har i arbetspaket 4 utforskats med och av det svenska klädföretaget Nudie Jeans. Mer om det på sidan 21.

En ansökan om finansiering för en andra period ligger framför oss och under en workshop samlade programcheferna in många och insiktsfulla reflektioner om åren med programmet och var vi just nu befinner oss vad gäller insikter, samarbeten och resultat, liksom lärandeprocessen inom programmet i stort.

Maria Brandt, Biotopia, visar vad som kan hittas i en förvildad park.

Hanna Bergeå, Fanny Möckel, Erik Hallstenson och Amelia Mutter utvärderar kommunikation om urban biologisk mångfald.

Daniel Urey, Färgfabriken, diskuterar någon av programmetets frågor.

Från året: *Networked Silences*

Hur samproducerar algoritmiska plattformar, människor och organisationer diskurser, praktiker och kommunikativa normer som implicit eller explicit döljer miljöfrågor? Eller: vad syns, och kanske ännu viktigare, vad syns *inte* när algoritmer i olika appar och webbplatser filtrerar innehållet?

Det här var frågeställningarna bakom symposiet *Networked Silences* – Algoritmer och meningsskapande som arrangerades av programmet på Uppsala konstmuseum den 6-7 oktober 2022.

Algoritmer är matematiska mekanismer för att avgöra vad som ska visas först, senare och inte alls när vi söker i appar och digitala tjänster. Algoritmerna framhåller av nödvändighet vissa perspektiv framför andra. Deras funktion är ju sist och slutligen att göra urval möjliga i det enorma informationshav som internet utgör. Vad framhåller algoritmerna egentligen, och vad visas inte? Det har betydelse för vilka miljöfrågor och perspektiv som får större och mindre uppmärksamhet, till exempel i den offentliga debatten. För vissa frågor och perspektiv uppstår det som forskarna bakom symposiet kallar för nätverkstystnader (*networked silences*). Det är när algoritmernas urval i olika appar och digitala tjänster samverkar för att visa något mindre ofta eller inte alls.

Ett enkelt exempel är en sökning på ordet 'barnkläder' i sökmotorn Google. Då visas många förslag på var barnkläder kan köpas. Vad i själva ordet barnkläder säger att den som söker just vill köpa nya kläder? Ingenting. Den som vill hitta begagnade barnkläder, sy egna eller laga måste lägga till ett eller flera sökord.

Konsekvenserna blir tydligare när alla beslut som fattas genom att googla varje dag läggs samman. Då framträder vidden av plattformarnas inflytande på vad vardagliga användare ser och bestämmer sig för.

”Algoritmiska plattformar – sociala medier, sökmotorer, streamingtjänster – finns som mellanhänder inom alla dessa områden. De märks oftast inte. Sökningar och bläddrande försvinner lätt bort till vardagens bakgrund.”

”Sökmotorerna levererar det som flest är nöjda med. Det vet vi sedan tidigare. Men vad är det som osynliggörs? Hur går det till?”

”Vi behöver veta mer om hur oro döljs, perspektiv skymms undan och okunskap genereras kring miljöfrågor.”

Symposiet inleddes med anföranden av Nina Cyrén Wormbs (KTH), Jonas Andersson Schwarz (Södertörn), Malte Rödl (SLU) och Daniel Möller Ölgaard (Lund). Alla belyste olika aspekter av det algoritmiska urvalet av information. Som avslutning hölls en avslutande paneldiskussion med många frågor från allmänheten och Stina Söderqvist från Naturvårdsverket. Dagen efter stakade ett arbetsmöte för forskare ut vägar framåt.

Avslutande paneldiskussion med Jutta Haider, Jonas Andersson Schwarz, Stina Söderqvist och Nina Cyrén Wormbs.

Från året: Almedalen

Under Almedalsveckan 2022 anordnade Mistra ett heldagsseminarium för sina forskningsprogram. Mistra Environmental Communication deltog i seminariets inledande session med ett föredrag av Martin Westin om verktyg för dialoger.

Kommunikatörer, konsulter och andra behöver allt oftare inleda och leda dialoger om miljö- och hållbarhetsfrågor. Martin talade om olika verktyg som utvecklats inom arbetspaket 1 för att stödja och reflektera över dialoger. Efter föredraget i det fullsatta Gamla riksbankshuset visade det sig finnas ett stort intresse för dialogpraktiker hos deltagarna. Programmet kan möta en efterfrågan på stödverktyg för dialoger och samverka kring hållbarhet från många aktörer och Almedalsveckan var ett sätt att sprida just denna forskning till sådana presumtiva intressenter.

Årets Almedalsvecka handlade annars om det kommande valet. En för programmet betydelsefull observation från partiets och intressegruppers kommunikation under veckan var att miljö- och hållbarhetsfrågor hade halkat långt ned på många agendor. Det visade sig också stämma när valrörelsen kom igång. För Mistra Environmental Communication är det viktigt att med underlag från centrala aktörer kunna förstå tendenser i miljö- och hållbarhetskommunikation. Programmets omvärldsbevakning under Almedalsveckan resulterade bland annat i bidrag till forskares reflektioner om valet och underlag för framtida forskningsinriktningar. Eva Friman, Anke Fischer, Martin Westin och Max Whitman publicerade reflektioner om valet och avsaknaden av diskussioner om globala hållbarhetsutmaningar som en del av serien *Snabbtänkt*, utgiven av forskningsprojektet DEMICOM knutet till Mittuniversitetet.

Mistraforskarna i avslutande diskussion på scenen.

Martin Westin fick svara på många frågor om dialogverktyg.

Martin Westin på Mistras scen i Gamla riksbankshuset.

*Runt
100
besökare såg
och diskuterade
programmets
punkt i
Almedalen.*

Från året: Residenskonstnärer

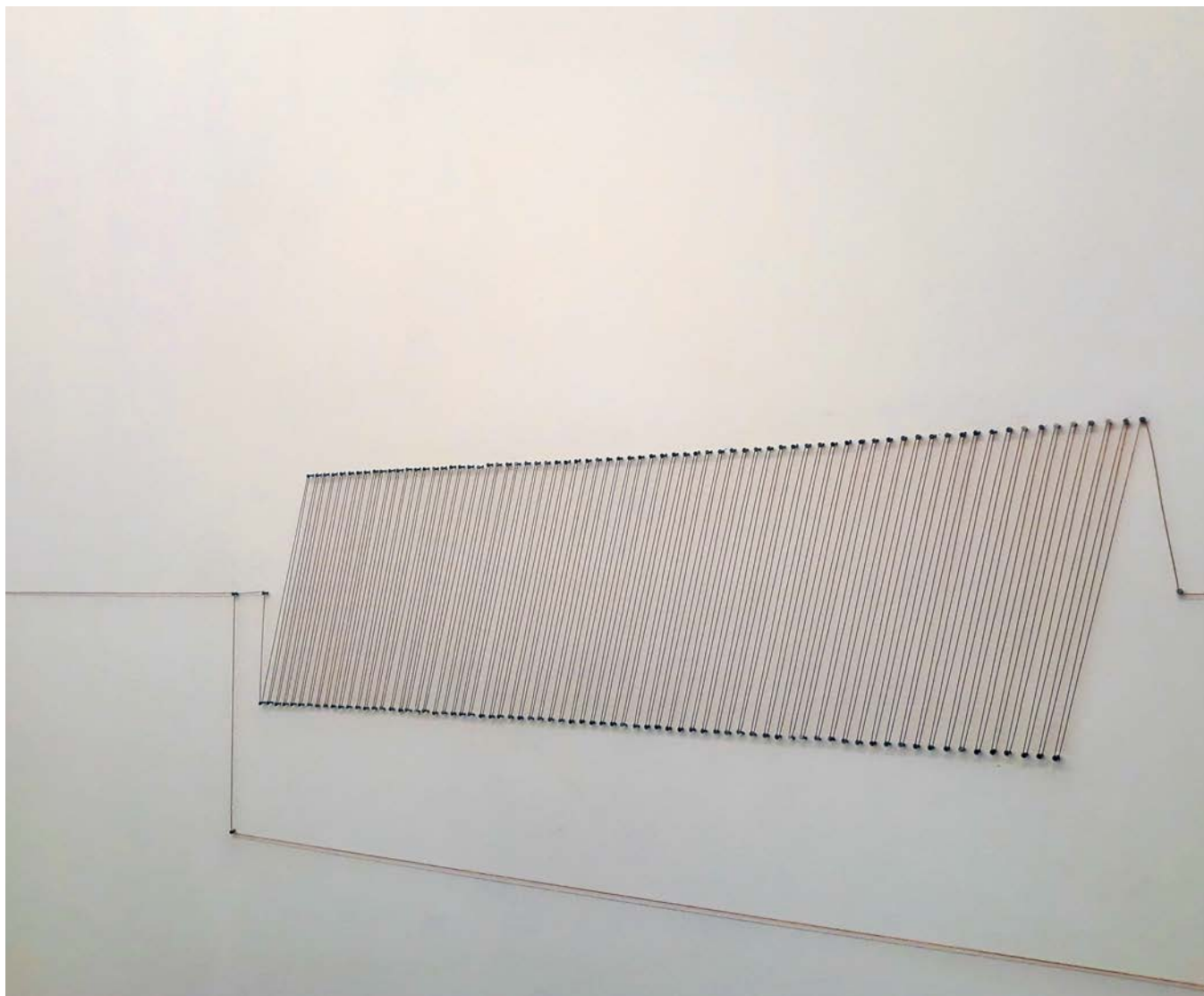
Kan konst kommunicera om miljö- och hållbarhet? Programmets strategiska reserv gav under året möjliga svar på frågan genom två internationella residenskonstnärer. Utbytet (*Artist-in-Residence*) har gjort det möjligt för konstnärer att arbeta med och om programmets frågor i dialog med forskare.

Residenskonstnärskap, på engelska *Artist-in-Residence*, är en typ av utbyte där en konstnär, författare, tonsättare eller liknande tillfälligt erbjuds arbete i en ny verksamhet. I september 2022 bjöd Mistra Environmental Communication in konstnärer att under några månader samarbeta med forskare och andra praktiker inom programmet för att gemensamt utforska olika begrepp och fenomen inom miljökommunikation. Initiativet kom från forskare vid Institutet för journalistik och kommunikation, Karlsuniversitetet i Prag. **Souraya Poulin** och **Coralie Gourguechon** – två av många konstnärer som svarade på den internationella utlysningen – blev utvalda att arbeta med forskare inom programmet vid universitetet i Prag respektive vid Sveriges lantbruksuniversitet i Uppsala. Souraya är grafisk designer och illustratör i Schweiz och Coralie är designer, forskare och konstnär från Frankrike.

I Uppsala utforskade Coralie produktionen av elektroniska apparater. Sedan den digitala revolutionen slukar mobiltelefoner, plattor och andra avancerade apparater allt större resurser. De sällsynta jordartsmetaller som är nödvändiga för tillverkningen av alla våra apparater utvinns ofta under socialt såväl som miljömässigt ohållbara förhållanden i postkoloniala länder. Ur hållbarhetssynpunkt är brukandet av dessa resurser därför en viktig och allvarlig fråga.

Även i Sverige är fyndigheter av sällsynta metaller till den digitala hårdvaruindustrin djupt omstridda.

Den enklaste formen av elektronisk apparat? En koppartråd som tar emot radiosignaler av Coralie Gourguechon.

Coralie Gourguechons arbete handlar om hur vi kan kommunicera om hela produktions- och konsumtionskedjan. De digitala apparaterna produceras av ändligen resurser som härstammar från platser över hela planeten. Hur kan deras historia berättas och synliggöras? Har konsten en särskild förmåga att säga något om detta i en offentlighet som karaktäriseras av snabba nyheter och lika snabb glömska?

Souraya Poulin, konstnären som besökte forskarna vid Karlsuniversitet i Prag, beskriver själv sitt projekt "Urban bird" så här:

"Under min tid i Prag har jag försökt att komma i kontakt med stadens djurinvånare. Jag är medveten om att jag inte kan uppleva världen så som en fågel gör det. Å andra sidan har jag genom att observera djuren fått syn på olika mönster och rytmer i de olika arternas karaktär.

Fåglar i urbana miljöer har anpassat sig så bra till stadslivet att de finns på torg, i parker, på monument och byggnader, som små stadsbor. Ändå har många av oss en negativ syn på dem, och de behandlas ofta illa. Fönsterbrädor bekläds med spikar. Vad händer om vi sätter oss själva i deras ställe, och reflekterar över vad de tänker om oss: Kanske är vi för dem en fientlig och invasiv art i den här miljön?

Ett konstverk kan göra det möjligt att vända och vrida på abstrakta begrepp och inte bara representera fakta genom ord i svart på vitt. I den konstnärliga forskningen kan vi använda färgspektrumets oändliga nyanser för att visa komplexiteten i begreppen. Mitt projekt, "Urban bird", växte fram ur en önskan att ifrågasätta vår plats i stadens ekosystem genom att visualisera och uttrycka olika ickemänskliga perspektiv på relationerna mellan människa och natur, och att vända uppmärksamheten mot närmiljön och den biologiska mångfalden bland byggnaderna."

Souraya
Poulin

Från året: Think/do-tanks

Arbetet inom think/do-tanks har fördjupats under året. Verksamheten är mångfacetterad, med forskning om gemensamt skapad kunskap i Honduras, samarbete med Centrum för naturvägledning och utveckling av verktyg för museer.

Arbetet tas nu vidare i specifika guidningsprogram och undersökning av hur dessa påverkar deltagarna.

I ett projekt i östra Honduras har vi låtit människor skapa bilder av sina omgivningar som ett sätt att generera diskussioner och gemensam kunskap om hur lokalbefolkningen ser på sitt landskap upplever återplantering av skog i relation till initiativ med klimatkompensation från bl a svenska partners. Detta blir ett test av hur sådana komplexa frågor kan hanteras i en samskapande process så att såväl kulturella barriärer som orättvisor och överbryggas.

Initierat av Centrum för naturvägledning har vi utvecklat en interaktiv skyltning som möjlighet att lära om och tycka till om brukad skog. Piloten erbjuder besökare att ta ställning till påståenden om olika perspektiv på historiska, nutida och framtidens användningar av skogen på specifika platser och vi kommer att lära både om människors tankar om skogsbruk och om metoden med självguidning i naturen.

Sist, men inte minst, har en tidigare think/do-tank under 2022 utvecklats till en mycket uppskattad workshopserie för olika typer av museer. I Moderna Museets lokaler och samlingar har ett undersökande och utvecklande skett kring museernas roll för att vidga vyer, ge perspektiv och komma i kontakt med värderingar, känslor och kollektiva minnen i relation till klimatkrisen.

Insikterna sammanställs nu till en verktygslåda som sprids till Sveriges museer.

Deltagare på think/do-tank i Moderna museets verkstad arbetar på en verktygslåda om klimatkrisen till Sveriges museer.

Ylva Hillström (Moderna museet) och Svante Helmbæk Tirén.

Från arbetspaket 1: Dialoger som initieras av stat och kommun

I arbetspaket 1 forskar vi om dialogprocesser som initieras av stat och kommun, och omsätter våra forskningsresultat i praktik genom att utveckla verktyg för konstruktiv kommunikation.

Under 2022 har vi fokuserat på praktiska dilemman i dialoger, på att utveckla en conceptualisering av auktoritet i samtalsledning, och på att förstå förutsättningarna för dialog i sammanhang där maktrelationerna mellan aktörerna är mycket ojämna. Två praktiska verktyg för kommunikation i dialog och samverkan har tagits fram under året: Reflektionscykeln och Hållbarhetsvandring. Dessa verktyg har utvecklats i nära samarbete med samhällspartners som Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, WSP och Uppsala kommun.

Reflektionscykeln

Att leda dialoger och samverkansprocesser kan vara utmanande. Samtalsledaren måste både kunna leda och följa gruppen, och kunna känna av när olika former av ledarskap är lämpliga. För att utvecklas som samtalsledare är det viktigt att vi kan reflektera över de erfarenheter vi gör.

Vi har utvecklat Reflektionscykeln som ett verktyg för dialog- och samverkansledare. Reflektionscykeln stöttar oss i att skilja på observationer och tolkningar, och hjälper oss att sätta ord på vad vi tänkte och kände i situationen. Tanken är att vi genom att reflektera över utmanande situationer på ett strukturerat sätt får tillgång till fler och mer medvetna handlingsalternativ när vi hamnar i liknande situationer i framtiden. Reflektionscykeln är resultatet av flera års forskning och utprovning av verktyget med våra partners.

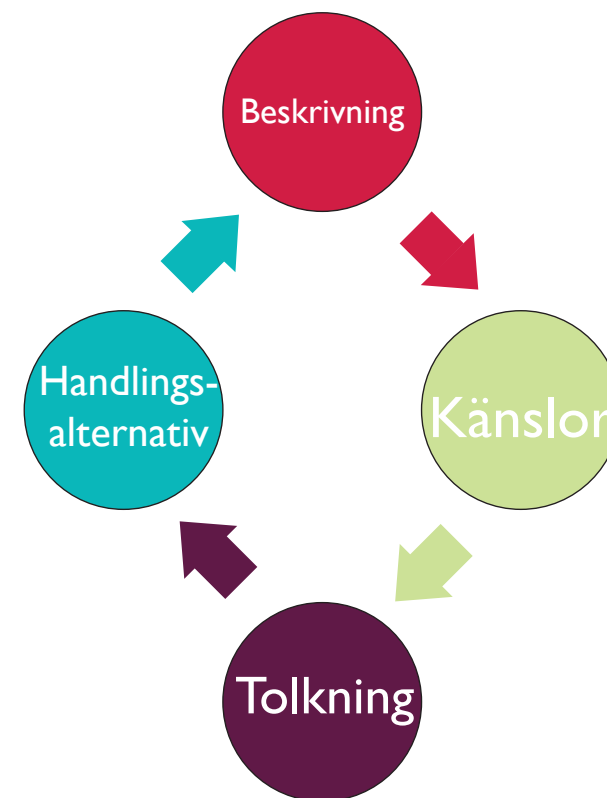
Hållbarhetsvandring

Hur kan stadsplanering och lokala hållbarhetsfrågor bli mer inkluderande? I samarbete med företaget Urban Minds har forskare från arbetspaket 1 tagit fram en metod som vi kallar för Hållbarhetsvandring. Under vandringen träffas stadsplanerare och boende, och samtalar om och upplever en utvald plats tillsammans. På så sätt möter stadsplanerarnas generella expertis den lokala kunskap som de boende besitter, och de båda perspektiven leder till nya insikter och idéer som kan utgöra underlag för planering av stadsdelen eller platsen.

Andra aktiviteter 2022 i urval

- Analys av auktoritet i samtalsledning, genom en fallstudie av en samverkansprocess om förvaltning av den svenska skogen.
- Analys av dilemman i dialogens praktik, genom en fallstudie av en samverkansprocess inom vattenförvaltning.
- Analys av dialoger som präglas av stora ojämnheter i maktrelationer, genom fallstudier av dialoger om markanvändning i Sápmi.
- Föreläsningsserier på temat Dialog och samverkan, för exempelvis Tillväxtverket och Naturvårdsverket.
- Utveckling av kurser för samtalsledare.

De fyra stegen i Reflektionscykeln, ett verktyg för samverkansledare.

Martin Westin, ledare för arbetspaket 1

Från arbetspaket 2: Kommunikation för hållbar konsumtion

I arbetspaket 2 undersöker vi förutsättningarna för kommunikation om hållbar konsumtion, för individen och för samhällsstyrning och organisationer.

Hur påverkar rummet vårt val av produkter?

En studie som skickades för publicering i en miljöpsykologisk tidskrift i slutet av 2022 kom fram till att utformningen av det rum som en individ befinner sig i då hon fattar online-shoppingbeslut påverkar individens målorientering. Försökspersonerna visade sig vara mer benägna att välja ekologiska produkter då de befann sig i en miljö som förde tankarna till hållbarhet än i ett rum som förde tankarna till pengar och status. Experimentets resultat är viktigt för planering av kommunikation för hållbar konsumtion eftersom det visar att individer kan komma att fatta olika konsumtionsbeslut och förmodligen också tolka hållbar konsumtionskampanjer olika, beroende på var de befinner sig och på hur det rum de befinner sig i aktiverar olika målorientering. Studien påminner oss om att vad en beslutssituation och ett budskap betyder för individen beror på många olika faktorer inklusive den konkreta rumsliga situationen. Denna insikt betonar att kommunikation alltid är ett möte mellan olika perspektiv och att dessa perspektiv är situationsberoende.

Kampanjer för hållbar konsumtion

Under 2022 genomfördes fokusgrupper med miljökommunikatörer och hållbarhetsstrateger. I samtalen berättade fokusgruppsdeltagarna om erfarenheter från sitt arbete med hållbarhetsfestivaler, vintercyklistkampanjer, plogging (jogging och skräpplockning), filmproduktioner och instagram.

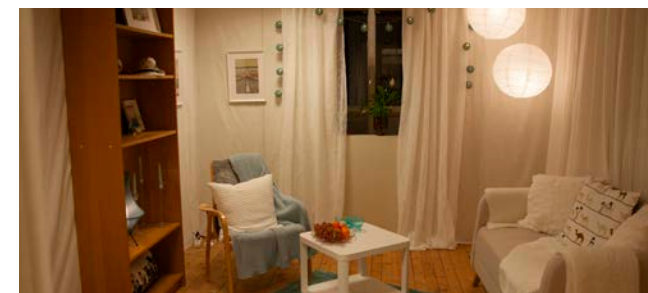
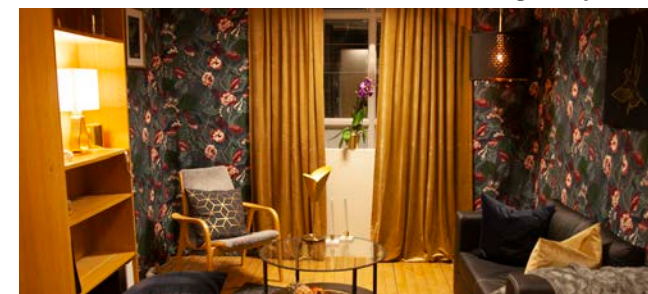
En fråga som återkom var: Hur skapar vi engagemang kring hållbarhet? Ett svar som diskuterades var att "allmänheten" är en stor och obestämd målgrupp. Kommunikationsplanering blir enklare om man preciserar vad som är viktigt för dem man vill komma i kontakt med. Då kan kommunikationsaktiviteter utformas så att de passar in i medborgarnas redan pågående vardagsliv och handlingssekvenser. Som en av fokusgruppsdeltagarna sade: Våra medborgare spelar padel på lördagar, det är kanske där vi ska möta dem? Det verkar som att språkbruket kring kommunikation, som uttrycken "vilket budskap ska vi förmedla", "hur når vi ut", "hur överröstar vi bruset", försvårar för kommunikatörer att tänka på målgruppen. Det verkar mer hjälpsamt att tänka på frågor som: Vad är viktigt för de vi vill kommunicera med? Vad gör de redan och varför gör de det? Vad är det som gör att det oönskade beteendet är så viktigt för dem att de fortsätter med det?

En omöjlig uppgift?

Kommunikation för hållbar konsumtion är svårt eftersom konsumtion genererar hållbarhetsproblem, men samtidigt är en källa till glädje och identitetsuttryck. Konsumtion ses som en grundbult för samhällets välfärd. Trots att det är allmänt accepterat att vi håller på att konsumera oss i fördärvet så behandlas tecken på konsumtionsminskningar som samhällsproblem som måste lösas. Kommunikatörer i miljöorganisationer vittnar om dilemmat med att kampanjer

för hållbar konsumtion skapar marknadsnischer för *greenwashing*. I kommunerna finns en målkonflikt mellan kampanjer för hållbar konsumtion och uppdraget att skapa tillväxt och handel i kommunen. En del i kommunikationen för hållbar konsumtion är därför att synliggöra dessa samhällskonflikter.

Två av de interiörer där olika köpbeslut fattades.

Lars Hallgren, ledare för arbetspaket 2.

Från arbetspaket 3: (Tvär)vetenskaplig samproduktion av kunskap

I årsredovisningen 2021 drog vi slutsatsen att det i arbetspaket 3 hade skett en starkt teoretisk och metodologisk utveckling, men att vi nu ville ha mer ”verkstad”. År 2022 kännetecknas av just praktiska aktiviteter och tillämpning av metoder.

Praktiken är en viktig del av samskapandeprocessen som detta arbetspaket utvecklar. De pilotmetoder för samproduktion av kunskap och innovationer som utvecklades under 2021 omsattes i praktik inom ramen för vårt samskapandelabb (*Co-Creation Lab*).

I fallstudien om kolinlagring har den spelprototyp som har utvecklats inom programmet använts för att stötta samtal kring möjligheter och utmaningar med att bygga hållbara jordbrukssystem, och för att skapa legitimitet för olika perspektiv, kunskaper och sätt att ’veta’ som kompletterar den traditionella vetenskapliga förståelsen av markhälsa och regenerativa jordbruksmetoder. Dessutom möjliggjorde spelprototypen utforskning av och experimenterande med olika former av praxis i komplexa och sammanlänkade hållbarhetsfrågor. Spel- och samdesign-sessionerna med samhällspartners har visat att spelet är utmanande och roligt, och att det lockar fram samtal om kolinlagring och om den sociala, politiska och ekonomiska komplexitet som omställningen inom jordbruket präglas av.

Samskapandelabbet utgjorde också ramverket för tre workshops om kommunikation om döden och om handhavandet av människokroppar. Dessa hölls i tre olika miljöer: i ett lokalt museum, vid en äldrevårdsinstitution och i ett lokalt konstrum – alla i Australien. Verktyg för framtidsvisioner, som Framtidstriangeln och Kvadrantmodellen, stödde utbyte av erfarenheter, antaganden och visioner om döden och hur de kroppar vi lämnar efter oss kan tas omhand på

ett hållbart sätt. Detta ledde också till framväxande meningsskapande om alternativ till traditionella begravnings- och markanvändning för detta.

Arbetspaketet arbetade även, med stöd av samskapandelabbets metodramverk, under året med en fallstudie om multifunktionella landskap, särskilt skogsbruk, i Gävleborg. En serie intervjuer och tio fokusgrupper har under året genomförts med lokala aktörer från kommuner, skogsägare, skogsföretag, naturskyddsföreningen, turistföretag, jaktgrupper med flera, för att lyfta fram viktiga frågor om skogsbruk och visioner om skogens framtid. Samskapandeprocessen med lokala aktörer och medborgare kommer att fortsätta att utvecklas i workshops för att utforska såväl konflikter som potentiella synergier, och vilka förvaltningsinnovationer för multifunktionella skogslandskap som då kan uppstå.

Workshop med utprovning av spelprototyp om kolinlagring.

Spelprototypen i aktion.

Kolbindande klövrerötter på försöksjordbruk i Dalarna.

Från arbetspaket 3: (Tvär)vetenskaplig samproduktion av kunskap

Sedan början av 2022 har arbetspaket 3 varit med och utforskat och utvecklat samskapande metoder och tillvägagångssätt med ett projekt i östra Honduras där de gamla tallsavannerna till stor del har försvunnit och ersatts av vidsträckta gräsmarker.

Orsakerna till savannens minskande utbredning är många men en avgörande faktor är okontrollerade bränder. Vårt arbete i La Mosquitia, som regionen kallas, handlar om att facilitera och inspirera samskapandet av en restaurering av tallsavannerna för att främja lokal utveckling. Vi har faciliterat en mångfacetterad process tillsammans med lokalbefolkningen för att utforska brändernas roll i landskapet och deras påverkan i regionen. Vi har också tillsammans frågat oss om och i så fall varför det är viktigt att kontrollera bränderna och att återskapa savannen. Utöver diskussionerna har vi använt samskapandemetoder för implementering som lokalbefolkningen till stor del har utformat. Arbetet har lett till insikter och kunskaper om hur samskapande förhållningssätt och metoder kan ligga till grund för mer holistiska restaureringsprojekt som lokalbefolkningen har kontroll över, genom exempelvis klimatkompensationsinvesteringar. Det är en oerhört spännande gemensam läroresa lokalbefolkningen och oss emellan som vi tror kan få stor betydelse för hur vi i framtiden återskapar de naturmiljöer som människan har förstört och som samtidigt stärker aktörskap och inflytande för marginaliserade grupper.

Som spin-offs och för vidareutveckling av samskapandelabbet författades en handfull ansökningar under 2022, av vilka tre har beviljats eller är under behandling. Syftet med dessa är en operationalisering av samskapandelabbet som en kritisk forsknings- och utbildningsinfrastruktur vid Uppsala universitet. Samskapandelabbet, som har vuxit fram och under åren kommer att fortsätta utvecklas inom Mistra Environmental Communication, förväntas på så sätt förvalta forskningsprogrammets resultat och processer på lång sikt, även bortom en eventuell andra fas av programmet.

Tallsavannerna försvinner i bränder.

Samskapandeprocesser i La Mosquitia.

Neil Powell, ledare för arbetspaket 3.

Från arbetspaket 4: Marknadsbaserade nätverk

I arbetspaket 4 undersöker vi hur marknadsbaserade nätverk hanterar de ökade kraven på att synliggöra hur företag och organisationer arbetar med hållbarhetsfrågor, och hur de kommunicerar om detta. Vi utforskar särskilt transparens som ett komplext och mångfacetterat kommunikationsfenomen.

Arbetspaketet leds från *University of Texas at Austin*, och har nära samarbeten med företag och organisationer i Sverige och Indien.

Den röda tråden – från plantage till klädbutiker
Arbetspaketets världsomspännande samarbeten blev kanske särskilt framträdande år 2022. En av årets höjdpunkter var en studieresa för en grupp studenter från *University of Texas at Austin*, där studenterna besökte Sverige och Indien för att följa den ekologiska bomullens väg från planta till klädesbutiker. I Sverige intervjuade studenterna anställda från *Nudie Jeans* och *Dedicated Brand*, två svenska klädesföretag med en uttalad hållbarhetsprofil. Studenterna fick sedan möjlighet att intervjua klädestillverkare och det indiska företaget *Chetna Organics* som producerar ekologisk och Fairtradecertifierad bomull. Studieresan, som finansierades av universitetet i Austin, resulterade i en rapport som beskriver distributionskedjan utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Rapporten kommer att publiceras under 2023.

Vi lyfter på doktorshatten

En av arbetspaketets medarbetare, *Delaney Harness*, försvarade under året framgångsrikt sin doktorsavhandling med titeln *”Relational Transparency and the Constant Report: Interrogating Transparency & Reporting Practices in Environmental Governance.”* I sin avhandling undersöker *Delaney* hur konceptet transparens uppfattas och hanteras inom den hållbar-

hetsrapportering som görs till FN:s hållbarhetsnätverk (*UN Global Compact Network*). *Delaney* visar att företags inställning till transparens och rapportering ser olika ut beroende på vilken aktör företaget förhåller sig till, om företaget kommunicerar med hållbarhetsnätverket, med myndigheter, eller med andra företag. Som en del av sin forskning publicerade *Delaney Harness* tillsammans med *Shiv Ganesh* och *Cynthia Stohl* också artikeln *”Visibility agents. Organizing transparency in the digital era”* i tidskriften *New Media & Society*. Artikeln beskriver de aktörer, så kallade ’visibility agents’, som på olika sätt ställer krav på organisationers transparens i hållbarhetsfrågor i vår digitala tidsålder, och analyserar aktörernas olika relationer med och krav på organisationerna.

Traditionell färgning i Charaka.

Studenter hos Nudie Jeans i Sverige.

Shiv Ganesh, ledare för arbetspaket 4.

Från arbetspaket 5: Konst och media

Under 2022 har vi i arbetspaket 5 fokuserat på ett antal fallstudier av audiovisuell media, sociala media, och konst. I fallstudierna undersökte vi hur miljön och relationen mellan människa och natur representeras i dessa media, och hur diskursiva spänningar påverkar den relationen.

Audiovisuell media

För att förstå hur olika diskurser representerar miljö och natur har vi undersökt ett urval av dokumentärer och TV-serier: "Kiruna – A Brand New World", "Tvångsflyttningar – Bågjohtin", "Briljanta Forskare", "Koll på klimatet", "Hållbart näringsliv", "Gallok" och "Jordskott". Vi kan se att de olika diskurserna centreras kring två ideologiska föreställningar, som möts och ibland strider om herraväldet: antropocentrism, där människan står i fokus, och ekocentrism, där människan ses som en del av det naturliga ekosystemet. Andra ismer och ideologiska diskurser dyker upp i enstaka program, exempelvis får urfolkens perspektiv och idéer ta plats i programmet "Tvångsflyttningar". Även dessa ideologiska diskurser kan på olika sätt kopplas till och stötta antropocentrism eller ekocentrism, som vi därför ser som de mest centrala diskurserna.

Sociala media och onlinesökningar

I studierna av sociala media har vi bland annat tittat närmare på hur algoritmer kan påverka vår inställning till och kunskap om hållbarhetsfrågor. Algoritmer filtrerar och sorterar information, och lyfter på så vis fram vissa perspektiv framför andra. Vilka perspektiv som blir dominerande styrs i hög grad av plattformarnas (kommersiella) intressen. På så vis bidrar algoritmerna till att konstruera och rekonstruera vår bild av miljö- och hållbarhetsfrågor. I fallstudierna har vi bland annat undersökt hur algoritmer kan

bidra till att främja ohållbar konsumtion och utsläpp, på vilket sätt Googles sökfunktion kan osynliggöra vissa aspekter av hållbarhetsfrågor, hur "selfies" tagna i vackra naturlandskap påverkar hur vi samtalar om naturupplevelser, samt vilka diskurser som dominerar i två radikala Facebookgrupper.

Miljökommunikation i konsten

Arbetspaket 5 har under året anordnat en serie workshops, som vi har kallat för "working labs", där vi har undersökt konst som en samhällskraft, och konstens förmåga att förändra vår inställning till och upplevelse av miljö- och hållbarhetsfrågor. I ett team bestående av konstnärer, kuratorer och forskare har vi tillsammans provat olika kreativa sätt att utforska och samtala om relationen och samspelet mellan människa och natur/miljö.

Souraya Poulin.

4 filmer har under året producerats i arbetspaket 5:

"Conceptualization of change: A visual-theoretical reflection" av Kristýna Kopřivová, Nico Carpentier, och Vaia Doudaki.

"New modes of environmental communication: Four street art experiments" av Ali Minanto.

"Gardens and power" av Nico Carpentier.

"Ugly nature selfies" av Tessa Joosse.

Mer från arbetspaket 5

Som en syntes av de olika studieområden som beskrivits ovan, har vi kartlagt de ideologier som kan kopplas till de olika diskurser som framträder i fallstudierna. Denna kartläggning kommer att utgöra grunden för den utställning som planeras till hösten 2023 på Färgfabriken i Stockholm. Arbetspaket 5 har också varit värd för två residenskonstnärer, något vi berättar mer om på sida 14 och 15 i denna årsrapport.

Nico Carpentier, ledare för arbetspaket 5.

Året i de gemensamma programdelarna

Utöver de fem fokusområdena och våra så kallade Think/Do-tanks, där samhällspartners i programmet tar initiativ till aktiviteter där forskning och praktik vävs samman, omfattar programmet även två gemensamma arbetspaket för syntes och gemensamma aktiviteter.

Forskning om vår transdisciplinära process

Inom vårt program bedriver vi en kritisk, engagerad och förändringsorienterad forskning med ambitionen att bidra till samhällets hållbarhetsomställning. För att sådan forskning ska vara relevant behöver den utvecklas i tvärvetenskapligt samarbete, där den kritiska aspekten av forskningen skärper praktiken, praktiken skärper forskningen och kunskapen i hög grad samskapas.

Under året har vi påbörjat en analys av vår transdisciplinära process. Vi undersöker lärande mellan programmets partners – lärande om innehåll och perspektiv i forskningen och lärande om och inom den transdisciplinära processen som sådan. I relation till de fem principer för en förändrad miljökommunikation som är vägledande för Mistra Environmental Communication, studerar vi utmaningar och möjligheter med vår transdisciplinära process.

Vår 'special issue' – artiklar nu publicerade
Arbetet med en 'Special Issue' – dvs en samling vetenskapliga artiklar om miljökommunikation – påbörjades under 2020. Syftet med samlingen är att dela nya forskningsresultat med kollegor, och att samtidigt göra våra perspektiv på miljökommunikation mer tillgängliga för samhällsvetenskapliga och inter- och transdisciplinära forskare och andra intresserade. Samlingen omfattar mer än tio artiklar och en ledare i *Journal of Environmental Planning and Management*. De första fyra artiklarna finns nu publicerade.

M:et i miljökommunikation

I detta projekt studerar vi vad M:et i miljökommunikation egentligen står för. Är det någon skillnad mellan miljökommunikation och kommunikationsforskning med andra prefix, till exempel medicinsk kommunikation? Har miljön ett egenvärde eller behandlas den instrumentellt inom miljökommunikationsforskningen? Inom programmet har vi granskat den vetenskapliga tidskriften *Environmental Communication* från 2007 och fram till idag, och funnit att M:et finns representerat i forskningen på olika nivåer: från miljöproblem som utbyttbar bakgrund i forskningen, till forskning där miljön kopplas till forskningens syfte, och till interdisciplinär forskning där miljö och samhälle interagerar.

Förslag till lärobok accepterat

Förlaget Routledge har accepterat ett detaljerat förslag till lärobok som programmet har utarbetat. Arton kapitel belyser miljökommunikationens olika aspekter, från miljökommunikationens roll i samhällsstyrning till professionella kommunikationskulturer. Läroboken är tänkt att vara del av det gemensamma arbetet inom programmet under en eventuell fas II och spegla våra kritiska förändringsorienterade perspektiv på forskningsområdet. På detta sätt kommer forskningen och våra nya forskningsresultat att få ringar på vattnet i och genom de studenter inom miljökommunikation och andra närliggande områden som tar del av och tar forskningen vidare.

Forskningsresultat till högre utbildning

Den spridning av forskningsresultat som den kommande läroboken åstadkommer för framtida studenter har vi under programmet påbörjat genom att föreläsa och hålla seminarier och workshops för studenter i Sverige och utomlands. Vid SLU:s masterprogram i miljökommunikation och naturresurshandling med flera program, och vid Uppsala universitets masterprogram i implementering, transformativt lärande och hållbarhet har forskare och även samhällspartners inom programmet använt forskningsresultat, perspektiv och reflexiva modeller och verktyg som har skapats inom programmet på flertalet kurser. Forskningen har också använts och spridits inom doktord- och masterkurser vid bland andra University of Texas Austin (USA), Tallin universitet (Estland) och University of the Sunshine Coast (Australien). Universitetslärare från Estland har besökt oss för att lära mer om programmet och studenter har också erbjudits praktikplatser hos samhällspartners inom Mistra Environmental Communication. Slutligen har forskningen i programmet även påverkat utformningen av uppdragsutbildning som vänder sig till samhällsaktörer utanför programmet.

Leveranser/Outputs

Programmet har under 2022 fortsatt leverera både resultat och nya initiativ. Här är vad vi åstadkommit under året i våra många format och arenor.

Akademiska publikationer

Silencing/Unsilencing Nature: A 'Lupocentric' Remediation of Animal-Nature Relationships. Carpentier, N. (2022) *Central European Journal of Communication* 15, 1(30), 92-111.

Facebook Groups in Sweden Constructing Sustainability: Resisting Hegemonic Anthropocentrism. Doudaki, V.; Carpentier, N. (2022) *Central European Journal of Communication*.

Representations of wildfires in academia. Whitman, M.; Holmgren, S. (2022) *Journal of Environmental Planning and Management*.

Whose transformation is this? Unpacking the 'apparatus of capture' in Sweden's bioeconomy. Holmgren, S.; Giurca, A.; Johansson, J.; Kanarp, C. S.; Stenius, T.; & Fischer, K. (2022) *Environmental Innovation and Societal Transitions* 42, 44-57.

'First forced displacements, then slaughter': Discursive regulations of nature by the state and Sami in a Swedish TV documentary. Filimonov, K., Carpentier, N. (2022) *Journal of Language and Politics*.

'How is he entitled to say this?': Constructing the identities of experts, ordinary people, and presenters in Swedish television series on climate change. Filimonov, K., Carpentier, N (2022) *Nordicom Review* 43, 111-128.

Algorithmically embodied emissions: the environmental harm of everyday life information in digital culture. Haider, J., Rödl, M.; & Joosse, S. (2022) *Information Research* 27.

Knowledge co-production in the Helge å catchment: a comparative analysis. Malmberg, K.; Wallin, I.; Brukas, V.; Do, T.; Lodin, I.; Neset, T-S.; Norström, A.; Powell, N.; Tonderski, K. (2022) *Ecosystems and People*, 18:1, 565-582.

The Blue Marble Effect: Globalization, Visibility and Lenticulation. Ganesh, S. Stohl, C., James, S. (2022). In Kuhn, T.; Bencherki, N & Basque, J. (Eds.): *Handbook on the Communicative Constitution of Organization*. New York: Routledge. 368-381.

Masteruppsatser

Maria Nyström: *Identity frames in knowledge co-creation – Facilitators for social transformations*. Handledare: Eva Friman.

Aristeides A. Prougulakis Castillo: *Community interactions: How visitors co-create Greenpeace's online presence*. Handledare: Sofie Joosse.

Felicitas Paul: *Film clubs, climate anxiety and collective sense-making*. Handledare: Sofie Joosse.

Polad Azizov: *Defining the social representations of BEV technology sceptics in social media discourses*. Handledare: Malte Rödl.

Elin Wärm: *Deliberation and sustainability : a frame analysis of policymakers' understanding of the relationship between deliberation and sustainability*. Handledare: Martin Westin.

Mackenzie T. Schnell: *Khadi and the Politics of Visibility and Care*. Handledare: Shiv Ganesh.

Doktorsavhandling

Delaney Harness: *Relational Transparency and the Constant Report: Interrogating Transparency & Reporting Practices in Environmental Governance*. Handledare: Shiv Ganesh.

Leveranser/Outputs

Konferensbidrag

Networked Silences. Konferens med inbjudna föredragshållare, paneldiskussion öppen för allmänheten, interaktiva sessioner och akademisk workshop. Uppsala 2022-10-06/07.

Between dialogue and authority: Facilitators' performance of authority in collaborative governance. Westin, M.; Hallgren, L. & Montgomerie, E. *Nordic Environmental Social Science (NESS) conference: Emergency and transformation*. Göteborg 2022-06-09.

The dilemma of expertise: Power, justification and ambivalence in urban governance. Westin, M. *Getting our cities right #1: From critical urbanities to sustainable foodscapes*. Uppsala 2022-06-14.

Posterpresentation av Reflektionscykeln. Westin, M.; Mutter, Amelia. *AESOP conference*. Tartu 2022-07-28.

Playing our way to more relational soil futures – a carbon farming case. Barrineau, S. *Nordic Environmental Social Science (NESS) conference: Emergency and transformation*. Göteborg 2022-06-09.

Breaking down representational frontiers: A case study on the unsilencing of the wolves in the Prague Zoo assemblage. Carpentier, N. *Media breakdown and recovery International Symposium*. Lund 2022-03-16.

Algorithmically embodied emissions: is algorithmic harm fuelling the climate crisis? Rödl, M. & Joosse, S. *The Social Life of Algorithmic Harms Academic Workshop*. New York/online 2022-10-03/04.

Algorithmically embodied emissions: the environmental harm of everyday life information in digital culture. Haider, J.; Rödl, M.; & Joosse, S. *Conceptions of Library and Information Science*. Oslo 2022-05-29/06-01.

Co-creating transdisciplinary research design using soft systems methodology. Powell, N. & Palm, K. *DevRes 2022 – Transforming Development Research for Sustainability*. 2022-08-18.

Reframing Transparency: Supply Chains and Organic Cotton. Ganesh, S. *International Communication Association Annual Convention*. Paris 2022-05-26.

Mapping environment-focussed social media, audio-visual media and art in Sweden: Cases, voices

and positions. Carpentier, N.; Doudaki, V. *International Association for Media and Communication Research (IAMCR) conference*. Beijing 2022-07-13 2022.

Co-constructing meaning in environmental governance – from micro to macro and back. Fischer, A. *International Association for People-Environment Studies 2022 online conference*. 2022-07-04.

LIS and environmental research: what, when, how? Haider, J.; Graminius, C.; Cardoso, N.; Ekström, B.; Fedorowicz-Kruszewska, M. & Pileri, O. *Conceptions of Library and Information Science*. Oslo 2022-05-29/06-01.

Transdisciplinary research in wildlife management: Learning from different perspectives on collaboration across professions. Fischer, A.; Elmhagen, B.; Montgomerie, E.; Widemo, F. & Young, J. *Nordic Congress for Wildlife Research*. Uppsala 2022-09-20.

Are we on the same page? How hunters and their organisations communicate over data. Montgomerie, E.; Ånöstam, F.; Bergeå, H.; Bergqvist, G.; Elmhagen, B.; Johansson, M.; van der Wal, R. *Nordic Congress for Wildlife Research*. Uppsala 2022-09-20.

Leveranser/Outputs

“Googla gärna”: Suggestions to search as a discursive practice in Swedish climate denialism.

Rödl, M.; Joosse, S. *STS-dagarna*.

Göteborg 2022-05-04/05.

Can a parrot change your mind? Reflections on the climate crisis in search engines. Rödl, M.

Networked Silences. Uppsala 2022-10-06.

Seminarium

Land use governance and conflicts in Sápmi - what can we learn from a rights-based approach?

Löf, A.; Brännström, M.

Lands Rights Research Initiative, Göteborgs universitet. Göteborg 2022-03-16.

Expanding the possibilities of the present with futures thinking. Barrineau, S.

SLU Futures Lab: Visualising the future. Uppsala 2022-09-21.

Decolonizing Open Science: Digital transparency and the Global South. Ganesh, S.

Digital Scholars and Practice Lecture Series, University of Texas at Austin. Austin, Texas.

Gökotta med CNV: Hur kan konst befrukta naturvägledning? Bengtsson, P.; Johannessen, S.;

Joosse, S. Centrum för naturvägledning.

Uppsala 2022-09-29.

Föreläsningar

Tre verktyg för miljökommunikation. Westin, M.

Presentation under Mistras program i Almedalen.

Visby 2022-07-06.

Dialog och samverkan: hur kan vi kommunicera om hållbarhetsfrågor. Westin, M. Presentation på nät-

verksmöte för regionala koordinatörer av hållbarhetsplanering.

Är klimatkrisen ett hot mot mänskliga rättigheter i

Sverige? Löf, A. Mänskliga rättighetsdagarna.

Örebro 2022-11-17.

Sustainable Development and Global Health.

Powell, N. Kursen Global Medicine. 2022-10-05.

Arts-based research in communication and media studies: A series of examples and experiences.

Carpentier, N. Gästföreläsning på forskarutbildning,

Tallinns universitet. Tallinn 2022-03-03.

Mapping environment-focussed social media, audio-visual media and art, in Sweden: cases, voices and positions.

Doudaki, V.; Carpentier, N.

International Association for Media and Communication Research (IAMCR) Watch Party.

Karlsuniversitetet. Prag 2022-07-22.

Understanding social change in environmental contexts: Contributions from social scientific research on environmental communication and go-

vernance. Fischer, A.

Symposium, Institutionen för ekologi, SLU.

Uppsala 2022-10-19.

Workshops

Delaktighet och samskapande – kultur i områdesutveckling. Westin, M.

Webbinarium med Uppsala kommun 2022-02-02.

Dialog, delaktighet och samskapande. Westin, M.

Webbinarium med Uppsala kommun 2022-03-18.

10 fokusgrupper om erfarenheter av hållbarhetskommunikation. Totalt 31 deltagande strateger och kommunikatörer från 25 kommuner, hållna mellan oktober 2021 och maj 2022.

Hallgren, L.; Grubbström, A.

Leveranser/Outputs

Workshop on co-creation for circular transformation. I samarbete med Uppsala University Sustainability Initiatives (UUSI). Uppsala 2022-10-11.

Skogen, klimatet och den biologiska mångfalden i en osäker tid. Holmgren, S.; Powell, S. Workshopserie i samarbete med Green Innovation Park. Uppsala 2022.

Unknowing/unsearching: Google and climate change. Rödl, M.; Haider, J. Deltagande i workshop The State of Google Critique and Intervention, Österrikiska vetenskapsakademien. Wien 2022-04-11/12.

Workshop om Reflektionscykeln med anställda på konsultföretaget WSP. Westin, M.; Hallgren, L. 2022-05-05.

Think/do-tanks

Imaginative Power - Visual Art and the Museum as a mode for Environmental Communication. Med Uppsala konstmuseum, Institutionen för konstvetenskap, Uppsala universitet, och Institutionen för miljökommunikation, SLU. Pågående.

Documenting Environmental Communication across worlds. Med Paskaia, Färgfabriken, arbetspaket 3,

PlanVivo och Zeromission. Pågående.

Seeing the forest in the trees: Turning woodland walks into knowledge co-creation with the help of interpretation and social media. Med Centrum för naturvägledning och Institutionen för vatten och miljö, SLU. Pågående.

Paneldiskussioner

Vad kan informationsvetenskap bidra med i klimatkrisen? Haider, J.; Johansson, V.; Yousefi Mojir, K.; Ekström, B.; Eklund, S. Paneldiskussion under bokmässan i Göteborg. Göteborg 2022-09-22.

Film

Minanto, A.: *New modes of Environmental Communication: Four street art experiments.*

Kopřivová, K.: *Conceptualisation of Change.*

Carpentier, N.: *Power and Gardens.*

Joosse, T.: *#ugly selfie.*

Blogginlägg

COP27: The forgotten sustainable development goals. Shiv Ganesh, Delaney Harness. DownToEarth 10-10-2022.

Carbon farming futures-in-the-making – shifting from control to care. Susanna Barrineau. Mistra Environmental Communication 2022-03-14.

Moving beyond organics: Understanding the place and space of brown cotton. Mackenzie T. Schnell. Mistra Environmental Communication 2022-10-10.

Självtyllit och samskapande för transformativ omställning. Eva Friman. Mistra Environmental Communication 2022-10-10. Även publicerad i *Snabbtänkt*, DEMICOM, Mittuniversitetet 2022.

Valet och hållbarhet – en kort reflektion. Max Whitman. Mistra Environmental Communication 2022-10-26. Även publicerad i *Snabbtänkt*, DEMICOM, Mittuniversitetet 2022.

Sökresultat kan öka dina kolutsläpp. Malte Rödl, Jutta Haider. Mistra Environmental Communication 28-12-2022. Även publicerad i *The Conversation.*

Övrigt

Att lyssna på tystnaden: Att 'otysta' som demokratisk handling. Carpentier, N.
I Urey, D. (red.): *Gräs utan blommor*, Stockholm 2022.

Gräs utan blommor. van der Wal, R. & Hedblom, M.
I Urey, D. (red.): *Gräs utan blommor*, Stockholm 2022.

Uppdragsutbildning för offentliganställda om att leda samverkan.
Westin, M.; Hellquist, A.

Bidrag till symposium om förtroende i samhället arrangerat av Region Värmland.
Hallgren, L. 2022-06-22.

Intäkter (SEK)

Medel från Mistra	13 802 586
Finansiering från samhällspartners	228 150
Finansiering från lärosäten	1 861 533
Summa:	15 892 269

Utgifter (SEK)

WP 1 – Governance	1 491 913
WP 2 – Consumption	1 033 443
WP 3 – Knowledge production	3 748 861
WP 4 – Supply chains	2 512 727
WP 5 – Art and Social media	1 601 992
WP 6 – Synthesis	1 195 231
WP 7 – Management	2 602 142
WP 8 – Think/do-tanks	344 046
"WP 9" Strategic reserve	1 361 914
Summa:	15 892 269

UPPSALA
UNIVERSITET

FINANSIERAT AV

Stiftelsen för miljöstrategisk forskning
